

Vergaderjaar 2007–2008

30 857

Wijziging van de Wet op de kamers van koophandel en fabrieken 1997

Nr. 14

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 20 december 2007

De vaste commissie voor Economische Zaken¹ heeft op 13 november 2007 overleg gevoerd met staatssecretaris Heemskerk van Economische Zaken over:

- **de brief van de staatssecretaris d.d. 21 september 2007 over de uitgangspunten van de heffingssystematiek van de Kamers van Koophandel (30 857, nr. 13).**

Van dit overleg brengt de commissie bijgaand beknopt verslag uit.

Vragen en opmerkingen uit de commissie

Mevrouw **Smeets** (PvdA) is van mening dat de moderniseringsslag bij de Kamers van Koophandel goed op stoom is. Het is een goede zaak dat de Nationale Agenda Kamers van Koophandel onlangs aan de staatssecretaris is aangeboden, want dat betekent dat de betalende bedrijven in 2008 waar geboden krijgen voor heffing 2. Ook is het goed dat het thema duurzaam ondernemen in de Nationale Agenda is opgenomen. Met de nieuwe systematiek is gekozen voor het principe van de gebruiker betaalt. Dit bevordert de transparantie en vergroot het draagvlak voor de Kamers van Koophandel. Ook de uniformering van de heffingen is een stap vooruit. Bedrijven moeten gedurende het jaar naar rato kunnen in- of uitschrijven bij de Kamer van Koophandel en moeten geld terugkrijgen als zij niet een heel jaar ingeschreven hebben gestaan. Ondanks het feit dat het betalen naar rato aan de orde is gekomen bij de behandeling van het wetsvoorstel, staat hierover niets in de brief. Wat verstaat de staatssecretaris onder betalen naar rato?

Wil de staatssecretaris de toezegging dat de heffingen 1, 2 en 3 samen niet omhoog mogen gaan nog eens onderstrepen? Weliswaar stelt hij nu heffing 1 en 2 vast, maar heffing 3 wordt nog altijd vastgesteld door de Kamers van Koophandel, omdat deze regiogebonden is. Het gaat dan niet alleen om de hoogte van de heffing, maar ook om wat bedrijven ervoor krijgen.

Gaan verenigingen en stichtingen daadwerkelijk maar enkele euro's meer betalen of worden zij geconfronteerd met substantiële verhogingen? Met welke zes heffingscategorieën gaat de staatssecretaris werken?

De Raad Nederlandse Detailhandel heeft laten weten per 2008 geen

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Schreijer-Pierik (CDA), Vendrik (GroenLinks), Ten Hoopen (CDA), Roland Kortenhorst (CDA), Hessels (CDA), ondervoorzitter, Van der Ham (D66), Van Velzen (SP), Aptroot (VVD), Smeets (PvdA), Samsom (PvdA), Dezentjé Hamming (VVD), Kraneveldt-van der Veen (PvdA), voorzitter, Irrgang (SP), Jansen (SP), Biskop (CDA), Ortega-Martijn (ChristenUnie), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Van der Burg (VVD), Graus (PVV), Zijlstra (VVD), Besselink (PvdA), Gesthuizen (SP), Ouweland (PvdD) en Vos (PvdA)
Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Jan Jacob van Dijk (CDA), Duyvendak (GroenLinks), Van Vroonhoven-Kok (CDA), Jules Kortenhorst (CDA), Rouwe (CDA), Koer Kaya (D66), Ulenbelt (SP), Blok (VVD), Kalma (PvdA), Weekers (VVD), Van Dam (PvdA), Karabulut (SP), Luijben (SP), De Nerée tot Babberich (CDA), Cramer (ChristenUnie), Atsma (CDA), De Krom (VVD), Madlener (PVV), Nicolai (VVD), Blom (PvdA), Gerkens (SP), Thieme (PvdD) en Heerts (PvdA)

bestuursleden meer te leveren voor de Kamers van Koophandel. Mevrouw Smeets betreurt dit.

Er bestaat onduidelijkheid over de vraag of de vergoeding van de voorzitter van de vereniging Kamer van Koophandel Nederland openbaar is. Kan de staatssecretaris daar uitsluitel over geven?

De heer **Aptroot** (VVD) is enthousiast over het initiatief van de Kamers van Koophandel om in het hele land startersdagen te organiseren. Minder enthousiast is hij over het voorstel van de staatssecretaris inzake de heffingen, want dit geeft slechts een grove lijn aan die verder niet is uitgewerkt. Het is prima dat de heffingen 1 en 2 door de staatssecretaris worden vastgesteld, maar het is nog niet bekend op welk bedrag hij die heffingen zal vaststellen. Heffing 3 wordt op voorstel van de kamerbesturen door de staatssecretaris goedgekeurd. De heer Aptroot geeft er echter de voorkeur aan om ook heffing zelf in de hand te houden.

De heffingen moeten gebaseerd zijn op de kosten die bedrijven veroorzaken. Het zou daarom goed zijn als kleinere ondernemers minder zouden gaan betalen. Naar verhouding betalen zij op dit moment namelijk een relatief groot bedrag. De heer Aptroot wacht het voorstel van de staatssecretaris af ten aanzien van de verschuiving van de categorieën. Hij vraagt de staatssecretaris om de Kamer tijdig te informeren over zijn besluitvorming, zodat daarover nog in de Kamer kan worden gesproken.

Er moet nauwgezet naar heffing 3 worden gekeken. Is de staatssecretaris bereid om heffing 3 te maximeren? De heer Aptroot is van mening dat de heffingen de komende drie jaar met 20% naar beneden zouden kunnen. Hij stelt voor om ondernemers en actieve verenigingen ieder jaar automatisch een uittreksel uit het Handelsregister aan te leveren. De meeste bedrijven hebben namelijk ieder jaar zo'n uittreksel nodig. Automatische verstrekking zal de administratieve lasten voor zowel de Kamers van Koophandel als ondernemers verlichten.

De Raad Nederlandse Detailhandel maakt zich boos over het feit dat de vergoeding van de voorzitter van de Kamer van Koophandel Nederland niet openbaar is. Wie heffingen oplegt, moet open zijn over dit soort zaken. Wil de staatssecretaris bewerkstelligen dat de Kamer van Koophandel Nederland de salarissen van de top van de organisatie publiceert?

De heer **Jan Jacob van Dijk** (CDA) vindt het jammer dat verenigingen en stichtingen meer gaan betalen aan heffingen, zodat kleine ondernemingen minder aan heffingen hoeven te betalen. Het is op zich goed dat kleine ondernemingen worden ontzien, maar verenigingen en stichtingen mogen er niet te veel op achteruit gaan. Hoe gaat de staatssecretaris ervoor zorgen dat de verhoging voor verenigingen en stichtingen beperkt blijft? Hoe gaat hij uitleggen waarom hij ervoor heeft gekozen om verenigingen en stichtingen zwaarder te belasten?

De heer Van Dijk kan ermee instemmen dat heffing 1 en 2 landelijk worden vastgesteld. Het is voorts goed dat heffing 3 niet landelijk wordt vastgesteld, omdat het regionale beleid anders van bovenaf wordt opgelegd. De Kamers van Koophandel moeten regionaal ingebed blijven, zodat zij de regio's goed kunnen vertegenwoordigen, ook beleidsinhoudelijk. Daar hoort de ruimte bij om de hoogte van de regionale heffing te bepalen. Vervolgens is het logisch dat de staatssecretaris de hoogte van deze heffing nog een keer toetst. De heffingen 1, 2 en 3 tezamen mogen de komende periode echter niet omhoog gaan.

In maart is in de Kamer gediscussieerd over het basisbedrijvenregister. Toen is door de Kamer afgedwongen dat er een algemene maatregel van bestuur over de religieuze genootschappen zou worden voorgehangen. Hoewel de wetgeving inzake het basisbedrijvenregister in januari 2008 ingaat, is de AMvB nog steeds niet voorgehangen. Wanneer ontvangt de Kamer deze AMvB?

De salarissen van de top van de Kamers van Koophandel moeten openbaar worden gemaakt. Dat neemt niet weg dat het door de Raad Nederlandse Detailhandel gelegde verband tussen de hoogte van het salaris van een directeur van een Kamer van Koophandel en het aantal mensen dat zich inschrijft, niet bestaat. Een dergelijke verdachtmaking is dan ook niet op zijn plaats.

Mevrouw **Gerkena** (SP) vindt het een goede ontwikkeling dat de lasten voor het bedrijfsleven ten behoeve van de Kamers van Koophandel worden verlicht met 11 mln. à 12 mln. Zij heeft echter moeite met het feit dat verenigingen en stichtingen ongeveer 1 mln. meer moeten betalen aan heffingen voor de Kamers van Koophandel. Dat geld wordt veelal opgebracht door mensen die op vrijwillige basis proberen een steentje bij te dragen aan de samenleving. Weliswaar bezorgen stichtingen en verenigingen de Kamers van Koophandel een relatief hoge werklast en zijn daardoor een grote kostenpost, maar ook de aard van hun werkzaamheden moet erbij worden betrokken. Wil de staatssecretaris bekijken of dit anders kan worden geregeld?

De brief van de staatssecretaris was erg summier over de exacte samenstelling van de nieuwe heffingscategorieën. Het is bovendien vreemd dat er een uitzondering wordt gemaakt voor kleine agrarische bedrijven. De Raad Nederlandse Detailhandel en MKB Nederland wijzen erop dat de Kamers van Koophandel zich nogal eens bemoeien met zaken die buiten hun kernactiviteiten vallen. Is er wel voldoende duidelijkheid over de taken van de Kamers van Koophandel? Zijn er sluitende richtlijnen opgesteld waarin de exacte taken worden neergelegd, zodat deze zowel op nationaal als regionaal niveau kunnen worden toegepast? Kan de staatssecretaris een overzicht geven van eventuele richtlijnen? Wellicht kan hij daarbij ook inschatten of deze taken botsen met de doelstellingen van organisaties als MKB Nederland en de Raad Nederlandse Detailhandel. De Kamers van Koophandel moeten bewust en verstandig met de beschikbare gelden omgaan. Het is mevrouw Gerkena ter ore gekomen dat de directeuren van regionale Kamers van Koophandel en in het bijzonder de algemene directeuren, buitensporig hoge vergoedingen krijgen uitgekeerd. Bovendien zouden er grote verschillen bestaan tussen de beloningen van vergelijkbare bestuurders van verschillende regio's. Klopt dat?

De Kamers van Koophandel moeten zoals gepland kritisch worden geëvalueerd. Daarbij dient scherp te worden gelet op de vraag of de Kamers van Koophandel effectief en creatief omgaan met de ontvangen heffingen en de mogelijkheden die het Handelsregister biedt. Het feit dat alle ondernemingen zich moeten inschrijven, biedt veel kansen om deze ondernemers van advies te voorzien en hen te ondersteunen. Er moet worden gewerkt aan verbetering op dit vlak. Hierbij is de eigen professionaliteit en het zich kunnen vereenzelvigen met de ondernemers van groot belang. Mevrouw Gerkena vraagt de staatssecretaris deze aspecten mee te nemen in de eerstvolgende evaluatie.

Antwoord van de staatssecretaris

De **staatssecretaris** memoreert dat er per 1 januari 2008 veel verandert voor de Kamers van Koophandel als de Wijziging van de Wet op de kamers van koophandel en fabrieken in werking treedt. Het aantal kamergebieden neemt af van 21 naar 12. Voorts slinkt het aantal bestuursleden van 842 naar 288. Bovendien treedt er een nieuwe heffingsystematiek in werking, bedoeld om het stelsel eenvoudiger en transparanter te maken. Heffing 1 heeft betrekking op de registratie met als uitgangspunt dat de gebruiker betaalt. Ingeschrevenen met veel bestuursmutaties krijgen deze kosten daadwerkelijk toegerekend. Heffing 2 betreft de nationale taak, die vanaf 1 januari 2008 geüniformeerd zal zijn. Heffing 3 wordt geheven ten

behoefte van de regionale taak van de individuele Kamers van Koophandel, waarbij sprake zal zijn van een vermindering van het aantal categorieën ondernemingen. In het huidige stelsel is sprake van veertien rechtsvormen die nu nog verdeeld zijn in acht heffingscategorieën. In het nieuwe stelsel gaat het aantal categorieën terug naar zes. Op dit moment komen de begrotingen van de Kamers van Koophandel binnen voor heffing 1 en 2. Op basis van die gegevens wordt aan de tabel gewerkt. De staatssecretaris zal deze tabel aan de Kamer toesturen.

Er is gekozen voor het uitgangspunt om ingeschrevenen te laten betalen naar rato van hun gebruik. De aanpassing van de wegingsfactoren leidt tot een eenmalige hogere heffing voor de rechtsvormen waarvoor ook meer kosten worden gemaakt. De heffing zal dus niet jaarlijks worden verhoogd. De heffingen 1, 2 en 3 gezamenlijk dienen vervolgens gelijke tred te houden met de inflatiecorrectie.

Het onderzoek van de Kamers van Koophandel naar de relatie tussen de hoogte van de heffing voor de registratie en de kosten van registratie, heeft aangetoond dat de hoogte van de heffingen voor verenigingen en stichtingen te laag en voor de kleine BV te hoog is. Door deze aanpassingen zullen de totale inkomsten van de Kamers van Koophandel niet toenemen. Voor 80% van de ingeschrevenen zal de heffing dalen, met name voor de eenmanszaken en de kleine rechtspersonen. De heffing voor kleine rechtspersonen daalt met 4% en komt uit gemiddeld op €6,09. De heffing voor de eenmanszaak gaat gemiddeld €7,15 bedragen. 20% van de ingeschrevenen, met name stichtingen en verenigingen, gaan iets meer betalen. Voor deze groep moet een relatief groot aantal mutaties worden doorgevoerd, bijvoorbeeld ten aanzien van de bestuursamenstelling. Hierdoor gaat deze heffingscategorie enkele euro's meer betalen. Omdat de heffing al laag was, is de stijging procentueel wat groter. De rechtspersonen zonder onderneming gaan voor heffing 1 gemiddeld € 27 betalen. Zij hoeven echter heffing 2 en 3 niet te betalen. Heffing 1 is definitief op het moment dat het voorstel van de Kamers van Koophandel wordt goedgekeurd. De staatssecretaris heeft op 13 november 2007 hiertoe een voorstel van de Kamers van Koophandel ontvangen. Heffing 2 is definitief op het moment dat de bedragen hiervoor in een ministeriële regeling zijn vastgelegd. Deze regeling wordt hopelijk nog deze week afgerond. Heffing 3 is definitief op het moment dat de staatssecretaris de heffingsbesluiten van de regionale Kamers van Koophandel goedkeurt. Hij zal de Kamer informeren over de hoogte van deze heffingen.

Per 1 januari 2008 zullen de heffingen voor de nationale taak en de regionale agenda aangepast worden naar rato van de inschrijvingstermijn. Dat betekent dat de ingeschreven ondernemingen niet langer hoeven te betalen voor de kwartalen waarin zij niet staan ingeschreven.

De Handelsregisterwet treedt op 1 juli 2008 in werking. De inschrijving van kerkgenootschappen in het Handelsregister wordt geregeld in een AMvB die na behandeling in de ministerraad wordt voorgehangen bij de Tweede Kamer. Deze AMvB kan de Kamer in januari 2008 verwachten. Het concept-AMvB ligt op dit moment voor advies voor bij het College bescherming persoonsgegevens.

Het idee om ingeschrevenen automatisch een uittreksel uit het Handelsregister te verstrekken, spreekt de staatssecretaris aan. Hiermee zou wel enigszins worden afgeweken van het principe dat de gebruiker betaalt. Hij zal hierover overleggen met de Kamers van Koophandel. Zij zullen namelijk bij hun achterban moeten nagaan of een meerderheid van de ingeschrevenen een dergelijke service op prijs stelt. De staatssecretaris zal op dit punt terugkomen op het moment dat de AMvB met betrekking tot de Handelsregisterwet bij de Kamer wordt voorgehangen.

Formeel is de Kamer van Koophandel Nederland een privaatrechtelijke vereniging waarvan de regionale Kamers lid zijn. Daarom kan de staatssecretaris geen rechtspositieregels of bepaalde vergoedingen voorschrijven.

Dat doet hij wel voor de regionale Kamers van Koophandel. De vereniging Kamer van Koophandel Nederland heeft echter aangekondigd dat zij deze regeling vrijwillig zal volgen voor zowel het bestuur als het personeel. De staatssecretaris vindt het niet aan hem om de vergoeding van de voorzitter van de Kamer van Koophandel Nederland bekend te maken. Wel zal hij de Kamer van Koophandel Nederland vragen waarom de vergoeding van de voorzitter niet bekend wordt gemaakt. De staatssecretaris vindt dat de vergoedingen moeten zijn gebaseerd op het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR).

Niet alle directeursfuncties van de Kamers zijn qua zwaarte vergelijkbaar. De vergoeding wordt daarom gebaseerd op de grootte van de Kamer en niet op het aantal starters. Artikel 14 van de Wet op de Kamers van Koophandel zal per 1 januari 2009 regelen dat het personeel van de Kamers van Koophandel wordt bezoldigd binnen de kaders van het ARAR. Voor nieuwe directeuren zal dit kader al per 1 januari 2008 gelden.

Agrarische ondernemingen zijn krachtens de Handelsregisterwet vrijgesteld van heffing 2 en 3. Nieuw is de inschrijving van agrarische eenmanszaken en maatschappen. Agrarische BV's en NV's waren al inschrijfplichtig. Boeren moeten net als de andere witte vlekken uiterlijk 18 maanden na inwerkingtreding van de Handelsregisterwet zijn ingeschreven. Dat is dus per 1 januari 2010

Nadere gedachtewisseling

Mevrouw **Smeets** (PvdA) vraagt of het ook mogelijk is om per maand in plaats van kwartaal in en uit te schrijven bij de Kamer van Koophandel. Zij gaat ervan uit dat de beloningen van de bestuurders van de Kamers van Koophandel transparant en openbaar zijn.

De heer **Aptroot** (VVD) is blij met de toezegging van de staatssecretaris dat hij de suggestie om ingeschrevenen automatisch een uittreksel uit het Handelsregister te sturen, serieus gaat bekijken. Hij denkt dat dit in de praktijk goed zal uitpakken. De door de staatssecretaris verwoorde lijn met betrekking tot de vergoedingen vindt de heer Aptroot prima. Hij vindt het vooral bezwaarlijk dat de vergoedingen tot nu toe niet zijn gepubliceerd in het jaarverslag of de begroting.

De heer **Jan Jacob van Dijk** (CDA) vindt het een goede zaak als de inschrijving bij de Kamer van Koophandel per kwartaal kan worden betaald. De suggestie om ingeschrevenen automatisch een uittreksel uit het Handelsregister toe te sturen, is interessant, maar vooraf moet wel worden bekeken of alle ingeschrevenen daar wel in gelijke mate behoefte aan hebben. Als maar een beperkte groep hieraan behoefte blijkt te hebben, dan is het de vraag of hiervoor een algemene heffingsverhoging moet worden ingevoerd.

De heer Van Dijk ging van de veronderstelling uit dat de Handelsregisterwet op 1 januari 2008 in werking zou treden. Hij is dan ook verrast dat deze wet pas op 1 juli 2008 in werking treedt.

Mevrouw **Gerkena** (SP) zal op het overzicht bekijken hoe de verhoging voor stichting en verenigingen uitpakt.

De **staatssecretaris** zegt dat het veel omslachtiger is om te kiezen voor maandinschrijving in plaats van kwartaalinschrijving. Vergeleken met het feit dat in- en uitschrijven vroeger alleen per jaar kon, is de overgang naar kwartaalinschrijving een behoorlijke verbetering.

De staatssecretaris zal bij de Kamers van Koophandel informeren of er behoefte bestaat aan het automatisch toesturen van een uittreksel uit het Handelsregister. Hij zal de Kamer hierover in januari 2008 informeren bij de voorhang van de AMvB inzake de Handelsregisterwet.

De Handelsregisterwet treedt op 1 juli 2008 in werking, onder andere omdat het College bescherming persoonsgegevens advies moet uitbrengen over de bijbehorende AMvB.

In het jaarverslag over 2008 worden de salarissen van de bestuurders van de Kamers van Koophandel gepubliceerd.

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken,
Kraneveldt-van der Veen

De adjunct-griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken,
De Veth